

Raadsinformatieavond 20 – april – 2023

BASIS IN BEELD

Op 24 oktober 2022 hebben we u een evaluatie gepresenteerd over de Basis op orde. We hebben op deze avond ook vervolgstappen besproken. 20 april gaan we in op de uitkomst van deze vervolgstappen.

Bijgesloten bij deze uitnodiging treft u inhoudelijke informatie vooraf aan.

Informatie vooraf t.b.v. Informatieavond Kapitaalgoederen openbare ruimte

Informatieavond 24 oktober 2022

24 oktober 2022 is uw raad geïnformeerd over de evaluatie van het project "Basis op orde", de actuele situatie m.b.t. de kapitaalgoederen en de (financiële) stand van zaken m.b.t. projecten in de openbare ruimte.

Vanuit het afgesloten project "Basis op orde" zijn als belangrijkste conclusies genoemd:

Kwaliteit:

De kwaliteit van de openbare ruimte loopt sneller terug dan was voorzien.
Het vastgestelde kwaliteit niveau kan niet meer waargemaakt worden;

Organisatie

Veranderingen in de organisatie kosten tijd en aandacht;

Financieel

Theoretisch gemiddeld benodigd budget € 16.900.000 per jaar (prijspeil 2022);

Vervolgstappen:

- Uitwerken verschillende scenario's met betrekking tot ingroei en gewenste kwaliteit, variërend van aanpassen jaarlijks bedrag ingroei tot in tijd opschuiven van realisatie ingroei of combinatie van beide;
- In 1e helft 2023 informierend en beeldvormend in gesprek met raad over de mogelijke scenario's;
- Bij kadernota 2024 (juni 2023) voorstel en besluitvorming nieuw ingroeimodel;

Kapitaalgoederen in de openbare ruimte

In de openbare ruimte vormen kapitaalgoederen (de assets van de leefomgeving) een belangrijk onderdeel. Dit geldt voor alle objecten in de openbare ruimte, zoals wegen, groenvoorziening, bruggen, speeltoestellen, etc.. Deze onderdelen van de openbare ruimte dragen integraal bij aan de leefbaarheid van stad en dorpen binnen de gemeente Schagen.

Vanuit wetgeving heeft de gemeente zorgplichten voor de openbare ruimte.

(financieel) Inzicht in de kwaliteit van de kapitaalgoederen is noodzakelijk voor:

- Het blijvend veilig kunnen gebruiken van de kapitaalgoederen;
- Het kostenefficiënt inplannen van noodzakelijk onderhoud;
- Het voorkomen van kapitaalvernietiging;

Norm voor kwaliteit van de openbare ruimte

De kwaliteit van de openbare ruimte is door de gemeenteraad vastgesteld in de beheerplannen. Uitgangspunt daarbij is 'sober en doelmatig'. Wat overeenkomt met kwaliteitsniveau C, conform de kwaliteitscatalogus Openbare ruimte van het kennisplatform CROW. Voor een aantal gebieden is een hoger kwaliteitsniveau vastgesteld.

Deze norm wordt gezien als minimale kwaliteit van de openbare ruimte waarbij de kapitaalgoederen in stand worden gehouden zonder kapitaalvernietiging.

In de praktijk moeten bij dit kwaliteitsniveau al veel onvolkomenheden worden geaccepteerd (kuilen, water op straat, overhangend groen, etc.), wel kan de openbare ruimte nog veilig worden gebruikt.

De gemeenteraad heeft opdracht aan het college gegeven om de openbare ruimte op dit kwaliteitsniveau te onderhouden;

**Bijgevoegd referentiebeelden voor 'kwaliteitsniveau C'*

Theoretisch benodigd voor duurzaam in stand houden openbare ruimte

Het theoretisch benodigde budget voor de kapitaalgoederen in de openbare ruimte betreft de gemiddelde kosten per jaar voor de totale cyclus van beheer en onderhoud. Dus het dagelijks, cyclisch onderhoud en de levensduur verlengende maatregelen, vanaf jaar van aanleg tot en met vervanging.

Met de beheerapplicatie wordt op basis van de landelijke systematiek het gemiddeld jaarlijks benodigd bedrag om de kapitaalgoederen duurzaam in stand te houden berekend.

Parameters hiervoor zijn:

- Norm voor kwaliteitsniveau;
- Hoeveelheid areaal;
- Theoretisch noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden (levensduur verlengende maatregelen)
- Eenheidsprijzen per maatregel;

Op basis van de meest actuele berekeningen is nu voor de totale opgave gemiddeld jaarlijks € 17.500.000,- noodzakelijk.

€ 7.000.000,- voor dagelijks en cyclisch onderhoud (exploitatie)

€ 10.500.000,- voor groot onderhoud en vervanging

Riolering en afval hebben een eigen dekking vanuit de Riool- en Afvalstoffenheffing en zijn daarom hierin niet meegenomen.

Het betreft hier dus het theoretisch benodigd budget om de openbare ruimte op het gewenste kwaliteitsniveau te houden. Los van de huidige kwaliteit van de kapitaalgoederen. Dit inzicht is mede benodigd vanuit de verplichtingen uit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

Benodigd voor periode 2024 – 2028 op basis van huidige kwaliteit

Door het uitvoeren van inspecties wordt de kwaliteit van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte periodiek gemeten. Vanuit de beheerapplicatie wordt een overzicht van uit te voeren onderhoud met bijbehorende kosten gegenereerd. Dit is dan het benodigde budget op basis van de huidige technische kwaliteit.

Parameters hiervoor zijn:

- Huidige technische kwaliteit (Inspectie resultaten);
- Norm voor kwaliteitsniveau;
- Hoeveelheid areaal;
- Eenheidsprijzen per maatregel;

Het berekende benodigde budget voor de komende jaren (dus gebaseerd op de huidige kwaliteit) bedraagt gemiddeld voor de periode 2024 – 2027 € 18.500.000,-.

Uitgangspunt is dat van deze bedragen het benodigde bedrag voor dagelijks en cyclisch onderhoud (exploitatiebudget) elk jaar gelijk is (wel inflatiecorrectie en correctie op areaaluitbreiding). Dus voor begroting 2024 € 7.000.000,-.

Het bedrag voor groot onderhoud, vervanging / totale renovatie varieert jaarlijks;

Onderhoudsachterstand

De afgelopen jaren heeft het niet beschikbaar zijn van voldoende budget gezorgd voor een oplopende achteruitgang van de kapitaalgoederen.

Een periode was het mogelijk om de kapitaalgoederen, die meer onderhoudskwaliteit bezaten dan het vastgestelde onderhoudsniveau, terug te laten zakken tot dit gewenste niveau. Daarmee kon de afgelopen jaren het negatieve verschil tussen het beschikbare budget en het noodzakelijke budget grotendeels worden opgevangen.

Dit is nu niet meer mogelijk. De onderhoudsachterstand loopt steeds verder op en wordt ook steeds meer zichtbaar.

Beschikbaar voor in stand houden kapitaalgoederen openbare ruimte

In 2019 was voor het duurzaam in stand houden van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte ongeveer € 8.000.000, beschikbaar.

Op basis van het raadsbesluit 'Basis op Orde' (d.d. 5 november 2019) werd per 2020 jaarlijks met € 450.000,- cumulatief ingegroeid naar het budget van € 11.500.000,- in 2028.

Op basis van het raadsbesluit 'Begroting 2023' (d.d. 8 november 2022) is besloten versneld in te groeien naar het bedrag van € 11.500.000,- in 2026.

Voor de begroting 2024 is € 10.425.000,- beschikbaar.

Ontwikkeling kosten

Het nu berekende noodzakelijke budget is hoger dan de genoemde bedragen in 2019.

Oorzaken hiervan zijn:

- Inflatie (\pm € 2.400.000,-);
- Areaaluitbreiding;
- Interne uren toeschrijven aan projecten (conform raadsbesluit Begroting 2023)
- Optimalisatie beheergegevens;

Samenvattend

- ⇒ 2024 - 2027 Theoretisch per jaar benodigd € 17.500.000,-;
- ⇒ 2024 – 2027 Gemiddeld per jaar benodigd op basis technische staat \pm € 18.500.000,-
- ⇒ 2024 – 2027 Gemiddeld beschikbaar budget € 11.000.000,-

- ⇒ Huidig besluitvorming raad: Ingroeien naar € 11.500.000 in 2026

20 april 2023 informatieavond gemeenteraad:

- ⇒ Scenario's voor ingroei en gewenste kwaliteit;

Referentiebeelden kwaliteit openbare ruimte

Ambitiethema gesloten verharding				
A*	A	B	C	D
				
				
				
				
				
Er is geen schade volgens CROW-systematiek voor wegbeheer.	Er is enige schade volgens CROW-systematiek voor wegbeheer.	De waarschuwingsgrens van CROW-systematiek voor wegbeheer is overschreden.	De richtlijn van CROW-systematiek voor wegbeheer is overschreden.	De richtlijn van CROW-systematiek voor wegbeheer is meer dan één klasse overschreden. Er is sprake van onderhoudsachterstand.
Er zijn geen zichtbare oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming) of randschades.	Er zijn lichte oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming) of randschades.	Er zijn enige oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming) of randschades.	Er zijn aanzienlijke oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming) of randschades.	Er zijn zware oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming) of randschades.

Ambitiethema hagen

A+	A	B	C	D
				
Er zijn geen gaten in de haag. De rand van de verharding of het gras is volledig zichtbaar. Er steken geen uitlopers uit de haag.	Er zijn weinig gaten in de haag. De rand van de verharding of het gras is goed zichtbaar. Er steken weinig uitlopers uit de haag.	Er zijn hier en daar gaten in de haag. De rand van de verharding of het gras is redelijk zichtbaar. Hier en daar steken kleine uitlopers uit de haag.	Er zijn redelijk veel gaten in de haag. De rand van de verharding of het gras is nauwelijks zichtbaar. Er steken redelijk veel kleine uitlopers uit de haag.	Er zijn veel gaten in de haag. De rand van de verharding of het gras is niet zichtbaar. Er steken veel uitlopers uit de haag.

Ambitiethema onkruid op verharding

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.	Er is zeer veel onkruid.

Ambitiethema open verharding

A+	A	B	C	D
				
				
				
				
<p>Er is geen schade volgens CROW-systematiek voor wegbeheer.</p> <p>Er zijn geen zichtbare oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming), openstaande voegen, hoogteverschillen of beschadigingen door wortelopdruk aanwezig.</p>	<p>Er is enige schade volgens CROW-systematiek voor wegbeheer.</p> <p>Er zijn lichte oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming), openstaande voegen, hoogteverschillen of beschadigingen door wortelopdruk aanwezig.</p>	<p>De waarschuwingsgrens van CROW-systematiek voor wegbeheer is overschreden.</p> <p>Er zijn enige oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming), openstaande voegen, hoogteverschillen en beschadigingen door wortelopdruk aanwezig.</p>	<p>De richtlijn van CROW-systematiek voor wegbeheer is overschreden.</p> <p>Er zijn aanzienlijke oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming), openstaande voegen, hoogteverschillen en beschadigingen door wortelopdruk aanwezig.</p>	<p>De richtlijn van CROW-systematiek voor wegbeheer is meer dan één klasse overschreden. Er is sprake van onderhoudsachterstand.</p> <p>Er zijn zware oneffenheden, dwarsonvlakheden (spoorvorming), openstaande voegen, hoogteverschillen en beschadigingen door wortelopdruk aanwezig.</p>